

SAVONIA

OPINNÄYTETYÖ - AMMATTIKORKEAKOULUTUTKINTO
KULTTUURIALA

SNEEEZE!

Nykytanssia drag-taiteen näkökulmasta

TEKIJÄ: Tiia Laitinen

Koulutusala Kulttuuriala	
Koulutusohjelma/Tutkinto-ohjelma Tanssinopettajan koulutusohjelma	
Työn tekijä Tiia Laitinen	
Työn nimi <i>SNEEEZE!</i> – nykytanssia drag-taiteen näkökulmasta	
Päiväys	24.10.2019
Sivumäärä	24
Ohjaaja Paula Salosaari	
Toimeksiantaja/Yhteistyökumppani ITAK – Itäisen tanssin aluekeskus	
<p>Tiivistelmä</p> <p><i>SNEEEZE!</i> – nykytanssiteos on Tiia Laitisen taiteellinen opinnäytetyö. Teos on saanut innoituksensa visuaalisesta lavataidetta drag -taiteenalasta ja camp -tyylisuuntauksesta. Tekijän omasta tanssitaustasta innoittuen teos hyödyntää klassiselle baletille tyypillistä tarinankerrontaa. Tässä raportissa avataan teoksen lähtökohtia, työmenetelmiä ja lopputulosta. Tekijän tavoitteena oli itse tuottaa prosessin aikana liikemateriaalin lisäksi mahdollisimman paljon koreografian osatekijöitä, kuten esiintymisasut ja teoksen äänimaailma.</p> <p><i>SNEEEZE!</i> on samaan aikaan huvittava ja katsojan aisteja tarkoituksellisesti häiritsevä tarinallinen kolmiosainen tanssiteos, jonka idea lähti tekijän omakohtaisesta sairaskokemuksesta. Teos koostui kahdesta ryhmäkohtauksesta, jossa oli mukana kuusi tanssijaa Tampereen eri tanssikouluista sekä yhdestä soolosta, jonka rooliin valittiin yksi Savonia-ammattikorkeakoulun tanssinopettajakoulutuksen valmistuva opiskelija. Ryhmäkohtauksia työstettiin Tampereella, soolo-osuutta Kuopiossa.</p> <p>Taiteellisen prosessin tavoitteena oli koreografian omien työmenetelmien muokkautuminen ja syventyminen. Prosessi auttoi ymmärtämään pidemmän tanssiteoksen vaatimuksia ja opetti tekijälle organisointitaitoja. Teoksen työstö alkoi joulukuussa 2018 ja aktiivinen työprosessi kesti yhteensä kolme kuukautta. Lopullinen teos esitettiin Kuopion Sotku -teatterilla lauantaina 2.3.2019 osana Lähtölaukaus- tanssifestivaalia.</p>	
Avainsanat tanssi, prosessi, koreografia, drag-taide, nykytanssi, baletti, visuaalisuus, viihde	

Field of Study Culture			
Degree Programme Degree Programme in Dance Pedagogy			
Author Tiia Laitinen			
Title of Thesis <i>SNEEEZE!</i> – Contemporary dance from a drag art's point of view			
Date	24.10.2019	Pages	24
Supervisor Paula Salosaari			
Client Organisation /Partners ITAK – Regional Dance Centre of Eastern Finland			
<p>Abstract</p> <p><i>SNEEEZE!</i> – Contemporary dance piece is an artistic thesis by Tiia Laitinen. The piece got its inspiration from a visual drag art and camp style. Inspired by the choreographers own background the piece utilizes storytelling that is typically used in classical ballet. In this report we discuss about the starting points, working methods and end results of the piece. Besides the movement material, the choreographer's goal was to produce as much as possible of the other choreographical aspects, such as costumes and sound material.</p> <p>The three-piece choreography <i>SNEEEZE!</i> is at the same time amusing and purposely disturbing viewer's senses and its idea started from the choreographer's own illness experience. The dance piece consisted of two group scenes of six dancers from different dance schools in Pirkanmaa area and a solo in which was chosen one of the graduating dance pedagogy students of Savonia University of Applied Sciences. The group scenes were practised in Tampere and the solo in Kuopio.</p> <p>The goal of the artistic process was to shape and deepen the choreographer's own working methods. The process helped to understand the requirements of a longer dance piece and taught the coreographer organizational skills. The progress started in December 2018 and the active working process lasted three months. The final piece was performed in Sotku theatre in Kuopio on Saturday 2.3.2019 as part of the Lähtölaukaus dance festival.</p>			
<p>Keywords dance, process, choreography, drag art, contemporary dance, ballet, visual, entertainment</p>			

SISÄLTÖ

1	JOHDANTO	5
2	TAUSTAT	6
2.1	Oma tausta	6
2.2	Viihdettä vakavissaan – inspiraatiosta käytäntöön	6
2.3	Alkukysymykset ja tavoitteet	7
3	INSPIRAATIO	8
3.1	Drag – artistit	8
3.2	Camp -tyylilaji.....	10
3.3	Käsitetaide	11
4	PROSESSI	12
4.1	Tulehdustila	12
4.2	Tanssijat	12
4.3	Musiikki	13
4.4	Koreografia ja liikemateriaali.....	13
4.5	Harjoitukset ja aikataulu.....	14
4.6	Puvustus ja rekvisiitta	16
4.7	Valot	18
4.8	Juoni.....	19
5	PALAUTE	21
6	POHDINTA.....	22
	LÄHTEET	24

1 JOHDANTO

Olin aikoinaan todella terve lapsi. Kärsin monesti enemmän erilaisista luulosairauksista ja tautipeloista kuin yhdestäkään varsinaisesta sairastapauksesta. Aloitettuani tanssinopettajaopinnot Savoniassa vuonna 2015 huomasin pian potevani jatkuvia flunssakierteitä ja kehon tulehdustiloja, jotka vaikeuttivat opintojen jouhevaa etenemistä. Sain idean tanssivista valkosoluista opintojen toisena keväänä erään sairastelujakson jälkeen ja aloin vitsailla kanssaopiskelijoiden kesken hauska ja omituisesta bakteeritanssista. Kolmannen vuoden aikana vitsailuni alkoi kuitenkin muuttua todeksi, sillä päätin laajentaa idean opinnäytetyökseksi. Syntyi *SNEEEZE!*, kolmiosainen nykytanssiteos, joka koostui kahdesta ryhmäkoreografiasta ja yhdestä soolosta.

Tämä kirjallinen opinnäytetyö on raportti taiteellisen työn prosessista. Avaan soveltamiani työskentelymenetelmiä ja teokseen liittyviä osa-alueita. Kerron kohtaamistani hankaluuksista ja lopuksi pohdin työn merkityksestä itselleni ja mahdollisuuksistani koreografina ja viihteen tuottajana. Taiteellisen prosessin aktiivinen työstövaihe kesti yhteensä kolme kuukautta, vuoden 2018 joulukuusta vuoden 2019 helmikuuhun. Omaan tyyliini kuuluen sisällytin teokseen tarkoituksella muutamia viitteitä aiempiin teoksiini. Taiteen perusopetuksen syventävien opintojeni päättötyöhön "Changes" Lappeenrannan Tanssiopistolla (2014) verrattuna *SNEEEZE!* sisälsi samoja musiikillisia piirteitä sekä katsomorajan rikkomisen. Ammattiopintojen TEOT 2017 -tapahtuman "Puhdas kuin..."-teos oli tekniikaltaan balettisoolo kuitenkin klassisista raameistaan poiketen. Soolon koominen puoli toistuu monessa kohtaa myös *SNEEEZE!*-teoksessani.

SNEEEZE! koottiin kahden kaupungin välillä. Ryhmäkohtauksia harjoiteltiin Tampereella ja sooloa Kuopiossa. Lopullinen teos esitettiin Kuopion Sotku-teatterilla Lähtölaukaus –tanssifestivaalilla kerran lauantaina 2. helmikuuta. Lähtölaukaus on hiljalleen jo perinteeksi muodostunut Savonian tanssinopettajakoulutuksen neljännen vuosikurssin opiskelijoiden tuottama tanssifestivaali, joka toteutetaan yhteistyössä ITAK -Itäisen tanssin aluekeskuksen kanssa. Festivaalilla on ollut tapana esittää pääasiassa valmistuvien opiskelijoiden taiteellisia opinnäytetöitä. Esityspäiviä oli tänä vuonna yhteensä neljä: 27.2., 28.2., 1.3. ja 2.3.

2 TAUSTAT

2.1 Oma tausta

Intohimoni rönsyilevään tyyliin puhkesi jo lapsena. Klassisen baletin pariin minut houkutteli 6-vuotiaana kauniin tanssin lisäksi yksityiskohtaiset tylliin ja kimalteiden täyttämät puvut ja lattiasta kattoon ylettyvät lavasteet. Lappeenrannan Tanssiopistossa (ent. Tanssiopisto Sonja Tammela) lukujärjestykseen mahtui baletin lisäksi niin nykytanssia, karakteritanssia kuin lukuisia eri lajien tiiviskurssejakin ennen ammattiopintojani. Nopea omaksuminen ja kiinnostus monia lajeja kohtaan on vienyt avoimena aina uusiin haasteisiin, mikä on yksi syy sille, etten koskaan päätenyt itse balettitanssijaksi. Itsekurin ja lajiuskollisuuden puute yhdistettynä lukuisiin muihin kiinnostuksen kohteisiin hidasti kehittymistäni klassisena tanssijana.

Ymmärrykseni ja arvostukseni muita tansseja kohtaan ei tosin sekään ollut aina läsnä, ja klassisesta tanssista irtauduttuani olinkin yllättäen monesti skeptinen ihmisen luoman liikkeen kiinnostavuudesta. Ensimmäistä kertaa neoklassisia ja moderneja teoksia nähtyäni olin hämmentynyt, jopa pettynyt, kun lavalla nähtiinkin vain yksinkertaisissa asuissa liikehtiviä tanssijoita tyhjällä näyttämöllä ilman lavasteita. Aloin kyseenalaistaa intohimoani ihmisen luomaa liikettä kohtaan, etenkin baletissa: Olenko edes kiinnostunut koko lajista vai saivatko taiteen alalle tyypilliset visuaaliset puitteet ikään kuin huijattua minut tanssimaan?

2.2 Viihdettä vakavissaan – inspiraatiosta käytäntöön

Taiteissa sytyn monesti arkipäiväisten aiheiden, itsestänselvyyksien - jopa tylsäksi mielletävien asioiden muuttaminen teoksiksi, installaatioiksi tai speaktaakkeleiksi. Lyötyäni taiteellisen opinnäytetyöni aiheen lukkoon tiesin melko nopeasti, etten lähde hakemaan varsinaiseen koreografiaan sen syvempää sanomaa. Halusin luoda omituisen viihdeteoksen. Visuaalista kokonaiskuvaa mielessäni pyöritellen aloin suunnitella lavalla nähtävää värimaailmaa ja yleistä estetiikkaa. Mietin alussa myös liikekieltä, joskin huomasin innokkuuteni koreografiaa varten tarvittavaa materiaalia kohtaan olevan jälleen alhainen. Vaikka ideoita syntyy helposti paljon, en tähän saakka ole mieltänyt itseäni kovin kiinnostavaksi koreografiksi. Selkeän liikemateriaalin luominen tuntuu monesti melko vastentahtoiselta uhaten välillä jättää varsinaisen tanssin osuuden taka-alalle, minkä tiedostin myös tässä teoksessa. Lähdin opinnäytetyössäni haastamaan tätä piirrettä itsessäni koreografina.

Koreografioinnin hankaluuteen on osittain vaikuttanut muiden odotusten liiallinen miettiminen etukäteen ennen itse prosessia. Koin pitkään, että ollakseni vakavasti otettava taitelija minun tulisi myös luoda vakavaa ja ehkä synkkääkin materiaalia. Vasta tästä irtauduttuani olen alkanut löytää omaa tyyliäni, jota lähteä työstämään. Hieman vanhanaikaisen ajatuksen mukaan taiteeseen tuli suhtautua vakavasti. Jos taide nauratti, sitä ehkä pidettiin vain kevyenä viihteenä. Viihdearvo on kuitenkin noustanut asemaansa nykytaiteissa ja ollut monissa omissa teoksissani monesti jopa lähtökohtana. Onhan arvokkaissa oopperataloissa esitettävissä kokoillan baletteissakin draaman

lisäksi monesti myös hauskojakin kohtauksia. Kummastelun ja oudoksunnan lisäksi tahdon saada ihmiset ilahtumaan, huvittumaan ja parhaimmillaan nauramaan. Tämän saavuttaminen on joskus hyvinkin vaikeaa, mikä on auttanut yhä arvostamaan sekä koko komedian alaa että oman tyylini hioutumista. Yksityiskohtaisen visuaalista rönsyilevyyttä ja viihdearvoa täten ajatellen mieltymykseni drag-taiteisiin ja camp-tyyliin, joista innoitukseni teokseeni pääpiirteittäin on lähtöisin, on siis varsin ilmeistä.

2.3 Alukysymykset ja tavoitteet

Taiteen tutkimisen lähtökohta työssäni oli prosessilähtöinen työskentely. Halusin selvittää, mistä osa-alueista syntyy esityskokonaisuus sekä mihin kaikkeen pystyn itse vaikuttamaan. Kuinka pitkälle pystyn tuottamaan esityksen täysin itsenäisesti? Koska oma roolini on ollut monesti tekijä (tanssija) aina jonkun toisen teoksessa, nyt halusin itse ottaa roolin lavan ulkopuolelta ja päättää materiaalista, jonka joku toinen ilmentää esityksessä. Resurssien kartoitus oli yksi prosessin keskeisistä tekijöistä: Kuinka paljon aikaa, rahaa ja energiaa tarvitaan yhden show-illan tuottamiseen?

Taiteellisen opinnäytetyön valitsemisessa koreografinen mahdollisuus oli houkutteleva aspekti. En ole koskaan aiemmin vielä päässyt tekemään suurempaa ryhmäteosta, mikä on muuta kuin baletin tai modernin tanssin repertuaaria. Klassisen baletin teokset käsittelevät monesti vanhoja myyttejä ja satuolentoja. Osittain tästä syystä visuaalisuuden lisäksi tarinankerronnallisen tyylin mieltymykseni on saanut pohjaa ja halusin hyödyntää ajatusta nykytanssiteokseen.

Katsojan tavoittaminen oli aivan alkuvaiheessa yksi päätavoitteistani. Alun perin mietin, seuraisiko yleisö sairastarinaa ulkopuolisena vai haluanko saada katsojan tuntemaan myös oman olonsa sairaaksi teokseni aikana. Hyvin pian prosessin alettua yleisön puoli kuitenkin jäi taka-alalle, ja työstin teosta enemmän esiintyjien näkökulmista haluamatta liikaa ohjata katsojan kokemusta tiettyyn suuntaan. Seuraavassa luvussa avaan teokseen vaikuttaneita inspiraation lähteitäni; drag-taiteen, camp-tyylin ja käsitetaiteen määritelmiä.

3 INSPIRAATIO

3.1 Drag – artistit

KUVA 1. Miestanssijoista koostuvan Les Ballets Trockadero de Monte Carlo -balettiseurueen tyyliä voidaan pitää campmaisena drag -taidemuotona. (Kuva: Sascha Vaughn)

Olen pitänyt drag queeneja kiehtovana kauan ennen RuPaul's Drag Race -ohjelman tuotua taiteenalan lähemmäs populaarikulttuuriin. Drag -artistien kyky muuntautua omasta henkilökohtaisesta persoonastaan tunnistettaviksi hahmoiksi ja luoda hankalista, herkistä ja jopa poliittisista aiheista etenkin esteettistä viihdettä on innoittanut ja muokannut vahvasti omaa tyyliäni paitsi arjessa että taiteilijantyössäni.

Club kids

Tavanomainen ensiajatus drag-taiteesta on miehistä naisiksi pukeutuneina, mutta taiteenala on paljon laajempi käsite, johon lukeutuu sekä erilaisia tyyliäsuuntia ja genrejä että tarkoituksellista ja motiiveja riippuen siitä, mitä kukin drag edustaa. Alalajeista omaan estetiikkaani vaikutti erityisesti 90-luvun vaihteen New Yorkissa vallinnut Club Kid-tyyliäsuuntaus, jonka visuaalisia ominaispiirteitä olivat shokeeraavat, monesti värikkäät asut ja maskeeraukset underground-tanssikluubeilla. Naisellisuuden piirteitä ei tyyliäsuunnassa ensisijaisesti haettu. Kirjailija Michael Musto on lukuisten artikkelien mukaan sanonut hulluun muotokulttiin kuuluvien club kidien olleen kyseenalaisia, esteettisiä arvoja omaavia pinnallisia ihmisten hyväksikäyttäjiä sekä kirjoittajan omien sanojen mukaan "Luojan kiitos, bilettäjiä" (DAZED 2019).

KUVAT 2 JA 3. Inspiraatio valko- ja punasoluihin. (Kuvat: Ryan Burke)

Otan paljon vaikutteita artistien rohkeasta lavaenergiasta, olemuksesta ja heittäytymiskyvystä. Monien artistien repertuaariin liittyy olennaisesti vaatevalintojen ja meikin lisäksi aina jossain määrin myös liike ja liikkuminen. Tavoitteeni oli tätä mukaillen tuoda tanssiteos lavalle ottaen vastaavanlaisen aistien yltäkyläisyyden seikat huomioon. Näen teokseni kokonaisuuksina, joissa tanssin ja ilmaisun lisäksi haluan panostaa yhtä tarkasti myös puvustukseen, rekvisiittaan, meikkiin ja musiikkiin.

KUVAT 4, 5, 6 JA 7. Club Kid- tyyliä kunnioittaen visuaalisesti modernimpia ja pehmeämpiä luomuksia. (Kuvat: Ryan Burke).

3.2 Camp -tyylilaji

Yleisesti camp -termillä tarkoitetaan tietoisesti mauttomuuden rajoilla ja ironialla leikittelevää tyyliä. Aihetta tutkiessani huomasin monen kuvailevan tyyliisuuntausta hieman eri lailla riippuen näkökulmasta, mutta useimmissa tapauksissa tyyli liitetään komediaan sen yliampuvien ja monesti huvittavien piirteiden vuoksi. Camp on liioiteltua, värikästä ja ”huonon maun” korostamista. Campia voi esiintyä niin muodissa, kuvataiteissa kuin elokuvissakin. Toinen toistaan yliampuvempia muotiluomuksia voi nähdä New Yorkissa vuosittain järjestettävässä Met Galassa. (BBC, 2019).

Elokuvista esimerkiksi 1960-luvun Batman nousee esiin camp-tyylistä puhuttaessa, samoin kulttimusikaali The Rocky Horror Picture Show'ta moni pitää campina.

Omassa teoksessani ensimmäisenä sarjakuvamaisuutta ilmensin heti sen nimessä: Aivastusta ilmaiseva sana ylimääräisellä e-kirjamella ja huutomerkillä höystettynä oli alun perin pelkkä työnimi prosessivaiheessa, mutta valitsin sen myös lopulliseen teokseeni ja lisäsin kursivoinnin vielä korostamaan ääniefektimäisyyttä. Myös puku-, liike- ja musiikkivalinnoilla hain campmaista tunnelmaa.

3.3 Käsitetaide

Nykytaiteen lähestymistä helpottaa ymmärrys siitä, etteivät teokseen käytetyt materiaaliset ominaisuudet aina ole tarkoitettu vetoavan pelkkiin aisteihin. Maalaus tai tanssiteos voi olla tietty pintapuolisesti vain katsomisen nautinnoksi, mutta sen perimmäinen tarkoitusperä voi olla myös siihen käytetty idea tai aate. Sana käsitetaide yleistyi 1960-luvun loppupuolella, joskaan se ei ole taiteellinen aikakausi tai tyyli. Käsitetaide on pikemminkin ajattelutapa, jossa tärkeintä ei ole teoksen muoto tai käytetyt materiaalit, vaan ajatuksen julki tuominen – teokset luotiin käsitteellisten kontekstien ympärille. (Sederholm 2000, 39-42).

Taiteen tehtävä on kokemuksen ja elämyksen lisäksi synnyttää ajatusketju. Muiden muassa suomalainen koreografi Alpo Aaltokoski on sanonut, ettei taide itsessään voi vahingoittaa ihmistä, vaan eheyttää herättämällä tunteita, ajatuksia ja kysymyksiä (Jyrkkä 2005, 75). Käsitetaiteelliset teokset voivat vaihdella kevyistä aiheista rankkoihin ja kyseenalaisiin. Äärimmäisenä esimerkkinä käytän amerikkalaisen Chris Burdenin teosta Doorway To Heaven (1973), jossa taiteilija antoi muun muassa ampua itseään käsivarteen. Burden on sanonut taiteen olevan tutkimista ja sanoi tehneensä uhkarohkeita tekoja uteliaisuuttaan, ei hulluuttaan tai itsemurhayrityksenä. Kyseisessä tapauksessa tutkimuskäsitteinä ovat olleet tunteet, kuten pelko, kauhu ja jännitys, ja tutkimusvälineenä taiteilijan itsensä kontrollin tunne. (Sederholm 2000, 53).

4 PROSESSI

4.1 Tulehdustila

Puhun prosessilähtöisen työskentelyn tutkimisesta ja tarkoitan tällä teoksen työskentelymenetelmien ja tavoitteiden mahdollisuudesta muokkautua työvaiheen aikana. Yleistettäessä kaikki teokset muuttuvat prosessin aikana jossain määrin alkudeasta, mutta tässä työssä muutosten tutkiminen ja omien työtapojen rakentaminen oli nimenomaan haluttu lähtökohta. Prosessityön muokkautumiseen vaikutti ajatusten ja tavoitteiden muuttumisen myötä myös toivottujen, konkreettisten lähtökohtien, kuten esiintyjäkokoonpanon yllättävä muuttuminen. Flunssakierteen innoittaman aiheen halusin pitää kevyenä, vaikka prosessin alkuvaiheessa olin hetkittäin uppoutua tutkimaan lääketiedettä turhankin laajasti. Koska teokseni käsittelee tulehdustilaa koomisesti sadunomaisesta näkökulmasta, koin lopulta omakohtaisten kokemusten tuoneiden perustavanlaatuisen faktojen riittävän pohjatiedon keruuksi. Halusin poimia visioni kannalta oleelliset faktat teosta varten – yleistiedon mukaan punasolut kuljettavat kehossa happea, kun valkosolujen tehtävä on tuhota haitallisia bakteereja ja viruksia.

4.2 Tanssijat

Halusin teokseen paljon monipuolisia nykytanssijoita ja ensimmäisenä ajattelin Savonian tanssinopettajaopiskelijoita. Viruksen rooli oli lyöty lukkoon yhdelle vuosikurssini opiskelijalle lähes heti kun päätin opinnäytetyöstäni, joten myös käytännön syistä ajattelin olevan parhain ratkaisu, että ryhmän muut tanssijat tulisivat samalta sijainnilta. Ajattelin, että tulisin tällöin itse työstämään teosta Tampereella ja harjoituttamaan sitä Kuopiossa, missä esityksetkin tulisivat olemaan. Lisäksi tiiviin työtahdin ja haluamani liikemateriaalin vuoksi päädyin ammattiopiskelijoihin, jotta koko prosessi olisi mahdollisimman jouheva. Opinnäytetyön esittelyseminaarissa syksyllä 2018 kuitenkin ilmeni muiden vuosikurssien opiskelijoiden olevan jo niin buukattuja muihin projekteihin, että sitoutuminen teokseeni olisi käytännössä mahdotonta.

Tämän jälkeen hain tanssijoita Tampereen eri tanssikouluista, mutta kokonaista ryhmää, joka pystyisi sitoutumaan aikatauluun ja matkustukseen, oli hankala järjestää. Vuosi oli tässä kohtaa jo vaihtunut ja tämänkin suunnitelman epäonnistuttua aloin jo vajota paniikkiin. Aloin miettiä suunnitelman ja toteutustavan muutosta. En enää tässä vaiheessa prosessia innostunut ajatuksesta muuttaa ryhmäteos sooloksi, joten aloin levittää sanaa kiireellisestä tarpeesta kollegoilleni ja kansatanssijoilleni Tampereella. Aloin saada yhteydenottoja ja kyselyjä projektista, ja lopullinen työryhmä saatiin lyötyä lukkoon tammikuun ensimmäisellä viikolla, jolloin ensimmäiset harjoitukset myös alkoivat. Ryhmä koostui kuudesta Pirkanmaan alueen eri tanssikoulun kasvatista, joista vain kaksi oli entuudestaan tuttuja toisilleen. Ikähaarukka ryhmässä oli 16 – 34 vuotta ja taustoja oli niin voimistelusta, klassisesta baletista kuin showtanssistakin.

4.3 Musiikki

Ensimmäisenä konkreettiseen toteutusvaiheeseen pääsin teoksessa käytettävän musiikin työstämiseen jouluna 2018. Editoin kymmenistä kappaleista ja ääniraidoista yhtenevän, jatkuvan kokonaisuuden. Klubimaisuutta ajatellen halusin voimakasta, elektronista tanssimusiikkia sekoitettuna omituisiin ääniin, esimerkiksi kuiskauksiin ja ihmismassojen puheensorinaan. Puheosuuksilla oli myös tarkoitus kuvastaa tavanomaisia flunssakausia, jolloin bakteerit pääsevät helposti leviävämään ilmaitse ihmismassojen seassa. Visuaalisten inspiraationlähteiden lisäksi tahdoin hyödyntää myös varsinaisten sairauskokemusten luomia tuntemuksia, kuten korkean kuumeen tai pyörtymisen aiheuttamia tajunnan ja tietoisuuden heikentymisiä. Epämukavaa olotilaa pyrin toteuttamaan esimerkiksi matalasta korkeaan tasaisesti nousevalla kuulotesti -ääniraidalla.

Elektronisen musiikin genreistä valitsin kappaleita lähinnä minimal technon, house -musiikin sekä melbourne ja minimal bouncen väliltä, joiden tunnusomainen tumma poljenta ja erikoiset äänet sopivat teoksen synkempiin kohtauksiin. Tunnelman keventäjiksi valitsin alun minibakteerin hyökkäyskohtaukseen ja loppukiihtokseen muusta poikkeavaa musiikkia, jolloin komedian rooli korostui muuten tiiviin basson jytinän seassa. Klubimaisuuden keskelle ripottelin muutaman vanhoista Hollywood -elokuvista tutuksi tulleen klassikkokappaleen. Harjoituksissa käytin samankaltaista äänimaailmaa, mutta yhtenäiseksi kokonaisuudeksi editoituun musiikkiin harjoitin ainoastaan lopullista koreografiaa.

4.4 Koreografia ja liikemateriaali

Teos oli muutamia improvisaatio-osioita lukuun ottamatta kokonaan koreografioitu. Ensimmäisenä koreografioin ja harjoitin ryhmälle koko teokseen innoittaman lopun hyökkäyskohtauksen. Tämän ympärille aloin osa kerrallaan rakentaa muita osioita. Halusin liikekielen olevan yhdistelmä afrojazzin letkeyttä, nykytanssimetodien improvisaatiota ja jokseenkin suoraviivaisten voimistelukuvioiden innoittamaa. Tai omien sanojeni mukaan: "Outoa vääntelehtimistä, vaivalloista kiemurtelua ja hillitöntä pomppimista". Isolaatiot kiehtovat minua paljon ja innostun aina uusien ja erilaisten kehonosien erittelyjen, liikelaatujen ja ajoitusten tutkimisesta. Itselleni tavanomainen liikekieli on kehon kulmia (niveliä) hyödyntävien, nykivien liikkeiden yhdistäminen luontaisen rentouden kanssa.

Käytän kaikessa liikkumisessa apuani paljon mielikuvia. Viruksen liikemateriaalia luodessani hyödynsin mielikuvia kehoon kohdistuneista sähköiskuista ja oksennusreflektistä.

Kalaparviharjoitteessa tanssijat ovat tiiviissä rykelmässä lähellä toisiaan tarkoituksena liikkua ryhmänä tilassa ilman sanallisia ohjeita, ikään kuin suuret kalaparvet meressä. Koreografiassa tätä käytin solujen valmistautumisessa taistoon virusta vastaan. Sekä viruksen että solujen kohdalla käytin kehon painopisteen kanssa leikkelyä (eng. off balance), mikä näyttäytyy katsojalle kaatumisesta juuri ja juuri selviytymisenä - "läheltä piti" -tilanteena. Kontaktipainonsiirto-harjoitteessa yksi tanssija liikkuu kahden muun tanssijan välissä antaen välillä painoa toiselle eri tavoin "kaatuen" toisen vastaanottaessa ja myötäillessä liikettä. Lopullisessa työssä tämä näkyi solujen etsiessä virusta. Virus toisti soolossaan samaa ideaa ilman vastaanottavia tanssijoita.

Tilallisesti pyrin käyttämään mahdollisimman monipuolisesti pienen teatterin ominaisuuksia. Vaikka käytin paljon suoria kulmia ja tasaisia muodostelmia, yhden piiriteeman toistuvuus eri keinoin oli tarkoitus korostaa luonnolle tyypillistä kiertokulkua. Hyödynsin koreografiassa lavatilan lisäksi katsomon sivukaiteita ja keskiportaita. Viruksen tulo keskeltä katsomon portaista loppukohtauksessa kuvasti solujen kohtaamisessa huomattavaa ylivoimaa, mutta oli myös tilankäyttölinen valinta. Katsomon sivusta ilmaantunut, voimakkuutta kuvastava virus ei olisi ollut yhtä vaikuttava.

Käytin myös jonkin verran toistoa kohtauksissa. Kontakti-improvisaatiota käytin sekä solujen pyrkimyksessä taistelualmiuteen virusta vastaan että itse lopputaistelussa virusta vastaan. Loppukohtauksessa käytettävät unisono-liikkeet olivat samoja kuin viruksen kasvun soolokohtauksessa nopeampitempoisemmin toteutettuna kuvaten viruksen voittoa. Loppukiitososuudessa palattiin liikkeiden ja musiikkivalinnan kannalta takaisin komiikan puolelle. Halusin loppukiitokset kietoutuvan yhteen esityksen kanssa, vaikka varsinaisesti tunnelman keventävä kohtaaminen oli jo erillinen osa itse trilogiaa. Alleviivasin tässä kohtaa teoksen nimeä tanssijoiden aivastamalla ylidramaattisesti. Teoksen kestoksi muodostui lopulta tasan 15 minuutin kokonaisuus.

4.5 Harjoitukset ja aikataulu

Aikataulujen sovittaminen yhteen oli todella hankalaa tanssijoiden kaikkien ollessa eri lähtökohdista ja elämäntilanteista. Kukin joutui ajoittain joustamaan omissa menoissaan. Viikonloput sopivat alustavasti kaikille parhaiten, joten pyrimme pitämään joka lauantai-iltapäivä aina muutaman tunnin harjoittelut. Omalla kohdallani tämä kävi heti rankaksi koko päivän opetustuntien vuoksi, mutta osan arkipäivän harjoituksista kuluessa Kuopiossa ja osan iltatöissä Tampereella muutakaan vaihtoehtoa ei ollut, sillä halusin pitää kiinni sunnuntain vapaapäivästä.

Yhteensä harjoittelupäiviä kertyi kymmenen. Tampereella solujen harjoituksia oli yhteensä yhdeksän tuntia, Kuopiossa viruksen kahdeksan tuntia ja yhteisiä treenitunteja vain kuusi. Pidimme valo- ja kenraaliharjoitusta lukuun ottamatta ainoat yhteistreenit Tampereella lauantaina 9.2., jolloin rakensin solujen jahtaus - ja taistelukohtauksen. Harjoitusprosessin loppuvaiheessa käytin videointia apunani, jotta etenkin paikalle kykenemättömät tanssijat pystyivät opettelemaan muutokset ja uuden materiaalin itsenäisesti ennen seuraavia harjoituksia. Lopullisessa ilmeessään valoineen ja rekvisiittoineen koko teos nähtiin vasta esityspäivänä Sotkun lavalla.

Solutreenit Tampereella

Aloitin harjoitukset improvisaatiolämmittelyillä kunkin tanssijan tutkien vapaata ja kahlittua liikettä samalla etsien eri keinoja liikkua ylös ja alas lattialle. Hain tehtävien kautta itselleni ominaista kehon rentouden kautta työskentelyä. Tanssijoille itsenäiseksi tehtävänannoksi annoin oman sairaskokemuksen muistelun ja tilanteen tunnelman hakemisen. Tunneilla tutkimme, kuinka näitä

tunteita voi ilmentää liikkeessä. Ensimmäisten harjoituskertojen jälkeen improvisaatio jäi vähemmälle, ja keskityin työstämään koreografian muodostusta.

Virustreenit Kuopiossa

Myös viruksen sooloharjoitukset aloitin samankaltaisilla improvisaatiopohjaisella lämmittelyillä. Erona solujen tehtävään oli oma roolini solistin häiritsemisessä eri keinoin harjoitteiden aikana. Tarkoituksena oli luoda epämiellyttävä olo esimerkiksi puhaltamalla tanssijan niskaan, seuraamalla hyvin lähellä takana ja huitoen käsillä tämän kasvojen vieressä. Myös erilaiset tönäisyt, huudot, korvaan kuiskiminen ja muut äänen ja kosketuksen kautta saadut ärsykkeet kuuluivat harjoitteeseen. Harjoitteiden jälkeen keskustelimme ärsykkeiden vaikutuksista tanssiin ja lähdimme työstämään vastaavaa "kiusaajaroolia" virukselle koreografiaan.

KUVA 8. SNEEZE! - markkinointikuva (Laitinen 2019-02-32).

4.6 Puvustus ja rekvisiitta

Koska tanssijat tulisivat esittämään itsenäisiä soluja ihmishahmojen sijaan, tahdoin haastaa tanssijat esiintymään kasvot peitettyinä. Haastoin samalla myös itseni, sillä ilmeet olisivat olleet yksi helppo tapa lisätä komediaa teokseen. Koska ilmeitä ei tulisi näkymään, kehonkielen täytyy merkitä vielä enemmän.

KUVA 9. Valkosolu punasolujen keskellä (Kuva: Shutterstock).

Punasolut

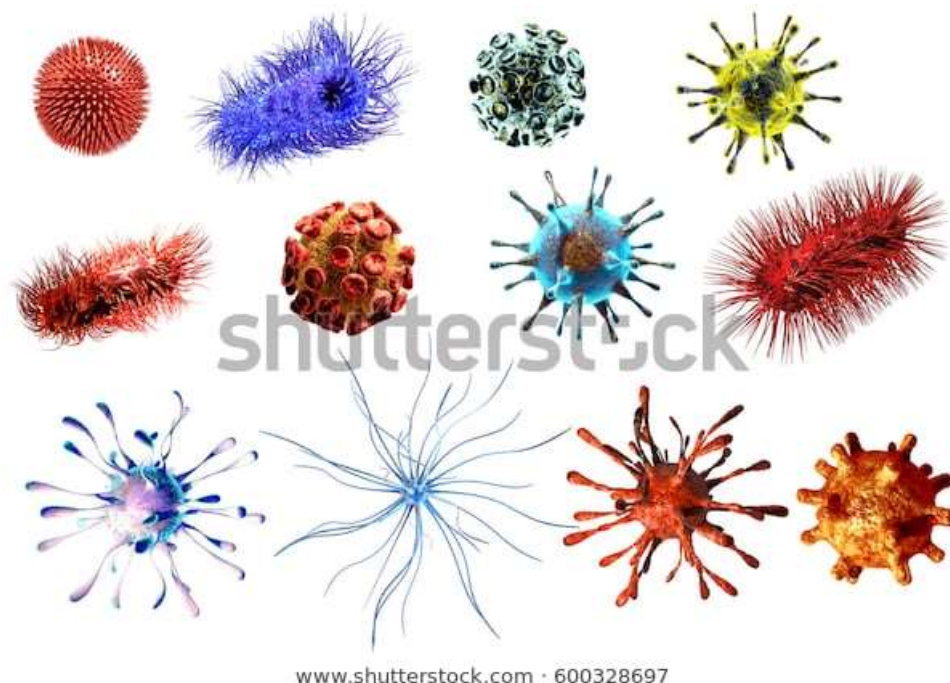
Helpoin asuvalinta oli punasolujen kohdalla, joiden kirkkaan punaiset "second skin" -asut tilasin ensimmäisenä tammikuussa verkkokauppa Vegao:lta. Puvut näyttivät ja toimivat aluksi haluamallani tavalla, mutta ongelmia aiheutui myöhemmin kontaktipainonsiirtoharjoituksessa. Liukas ja kova lattia yhdistettynä kokohaalarin liukkaaseen materiaaliin saivat yhden tanssijan lipeämään otteesta ja liukastumaan aiheuttaen hetkellisiä selkäongelmia. Pelkäsin tanssijan kuntoutumisen puolesta, ja aloin välittömästi pyöritellä mielessäni koreografian muutoksia mikäli tämä joutuisi jättämään projektin. Loukkaantunut tanssija kuitenkin tervehtyi onneksi ajoissa esitykseen ja ratkaisimme liukkausongelman leikkaamalla jalkapohja-osan auki pidon takaamiseksi.

Toisen kerran ongelmia alkoi muodostua harjoitellessamme puvut kokonaan huppuosasta kiinni, jolloin totesimme näköaistin puutteen olevan uusi, suuri riski. Ajatus vasta esityspäivänä nähtävästä tilasta ja voimakkaista valoista yhdistettynä jännitykseen aiheutti huolta tanssijoiden turvallisuudesta. En halunnut enempää loukkaantumisia, joskin tahdoin loppuun asti pitää kiinni peitettyjen kasvojen ideasta. Harjoituskauden loppupuolella löysin saman sävyistä sifonkia kuin punasolujen kokoasut ja ompelin paksun, hengittämättömän kankaan ohueen sifonkiin.

Valkosolut

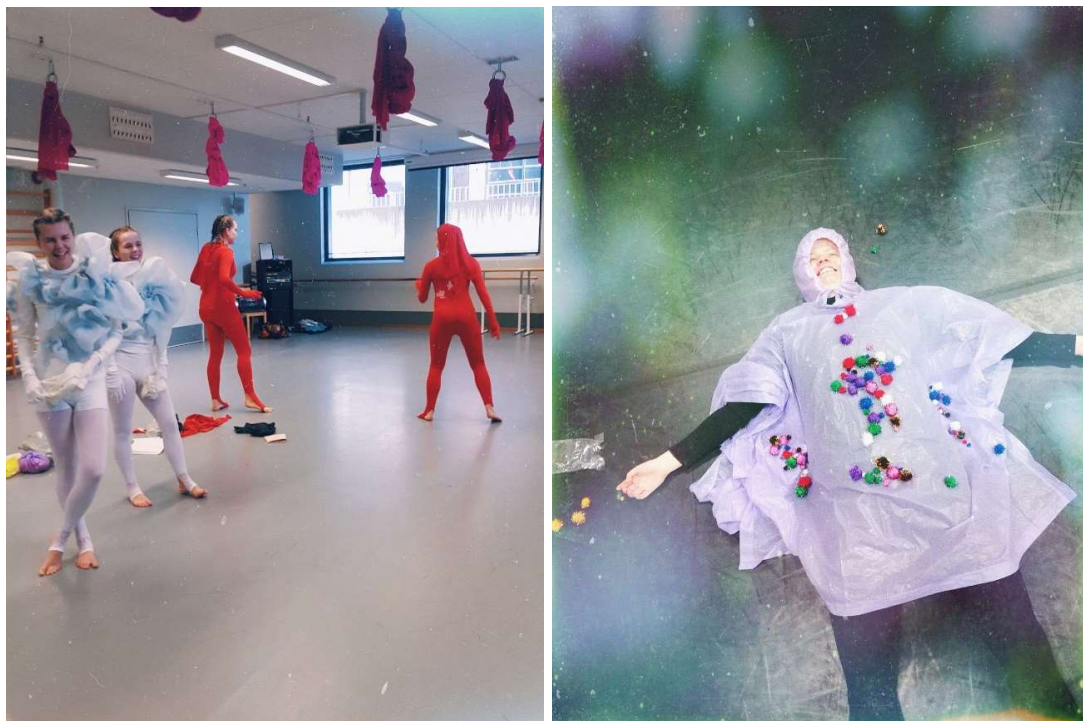
Punasolut kuvien perusteella ovat pieniä ja sileitä, kun taas valkosolut isompia ja hieman "hetulamaisia" (KUVA 9). Valkosolujen asut olivat mielekkäimmät totetuttaa, sillä pukujen työstö tuntui oman fantasiamaailman realisoitumiselta. Ostin valkoiset poolopaidat ja trikoot ja ompelin organzasta pukuihin tarvittavia koristeita. Kypärämyssyt ja shortsit ompelin ylijäämäkangaspaloista. Myssyihin tein samaan tapaan sifongista läpinäkyvän osion kuin punasoluille. Kokonaisuuden kruunasivat valkoiset puutarhahansikkaat.

Virus

KUVA 10. Erilaisia viruksia. (Kuva: Shutterstock).

Virusen ulkonäkö oli pitkään epäselvin sekä mielikuvan että toteutuksen kohdalla. Alunperin olin suunnitellut kiinnittäväni jonkinlaisia ulokkeita laventelin väriseen sadeviittaaan (KUVA 12). Muutamien harjoitusten jälkeen totesimme kuitenkin, ettei viitta tulisi toiminaan, sillä liukas materiaali alkoi aina pyöriä tanssijan itsensä ympärillä häiriten liikettä. Lisäksi viitasta lähtevä kahina olisi muodostunut ongelmaksi myöhemmässä vaiheessa koreografiaa, kun virusen tuli olla hiljainen ja huomaamaton, joten unohdin hetkeksi koko viitan. Päädyimme lopulta pitkähihaiseen poolopaitaan ja paksuihin trikoihin, joihin roiskin värikkäitä maaleja sokin ja joihin ompelin alkuperäissuunnitelman mukaisesti värikkäitä pompuloita eri kokoisiksi ryppäiksi. Virus sai myös mustat puutarhahansikkaat sekä mustan hupun, josta pilkotti vain yksi silmä.

KUVAT 11 JA 12. Solujen pukuharjoitukset Tampereella (Laitinen 2019-02-23) ja Viruksen Kuopiossa (Laitinen 2019-01-30)

Rekvisiitta

Tarvitsin teokseeni muutaman rekvisiitan. Tein valkosolujen esittelykohtausta varten pienemmän bakteerin pehmolelusta, viruksen alkuperäisestä viitasta ja jäljelle jääneistä koristepompuloista. Viruksen lopullisen leviämisen visualisointia mietin pitkään. Kävin läpi ideoita pukujen repimisestä väripulverin heittelyyn. Käytännön syistä päädyin siniseen ja punaiseen akryylimaaliiin, joita virus lopun kontakti -improvisaatiokohtauksessa levitti muihin soluihin. Pukujen pesu kesken harjoituskauden olisi ollut hankalaa, joten otin riskin ottaa maalit vasta esityksessä käyttöön. Loppukiitoksiin halusin kuohuviinipullon muotoisen konfettitykin paitsi niin sanosti "piste i:n päälle" - efektiin vuoksi että Lähtölaukaus -festivaalin päätöspäivän kunniaksi. Festivaalin mainosjulisteessa tanssijasiluetteja lentää ulos kuohuviinipullosta, joten tästäkin syystä koin konfettitykin olevan perusteltu lisä teokseeni.

4.7 Valot

Esityksen valoista vastasi Sotku-teatterin oma valo- ja ääniteknikko Veli Pekka Kuronen. Koreografian kannalta tarvitsin paljon täyspimeyden ja valojen välillä pelaamista. Tukeakseni klubitunnelmaa tahdoin erilaisia ja eri väreisiä liikkuvia valoja sekä useita valotilanteiden muutoksia. Loppukohtauksen kirkkaita strobovaloja lukuun ottamatta kohtaustarkkaa mielikuvaa valoista minulla kuitenkin ei ollut, vaan annoin Kurosen näkemyksille osuutta. Loppuvaiheen kiireessä tekemäni toiveet eivät jättäneet paljoa hiomisvaraa valotilanteisiin, joten Kurosen ammattitaidolle oli tarvetta.

4.8 Juoni

1. Kohtaus: Punasolujen juhlat

Punasolut pitävät hauskaa omissa juhlissaan, vain yksi valkosolu päivystää vieressä rauhallisena. Yhtäkkiä juhliin pääsee tunkeutumaan pieni bakteeri, jonka nujertamiseen valkosolu saa apua kollegoiltaan. Hetken kamppailun jälkeen valkosolut saavat bakteerin haltuunsa ja kuljettavat sen pois punasolujen luota. Punasolut jatkavat taas tyytyväisinä tanssejaan, johon työnsä hoidettua valkosolut yhtyvät mukaan.

2. Kohtaus: Viruksen kasvu

Soluilta on jäänyt onnistuneiden juhlien takia huomaamatta toinen pieni virus, joka elää omaa elämäänsä aivan solujen kannoilla, alati kasvaen ja kehittäen tuhovoimaansa. Virus tarkastelee ympäristöönsä ja alkaa levittäytyä kaikkialle minne vain kykenee ylettymään. Valkosolut saavat tiedon tunkeilijasta – mutta onko jo liian myöhäistä? Alkaa jahtaus, josta virus onnistuu kasvaneen voimansa ansiosta pakenemaan, lopulta kokonaan terveiden solujen ulottumattomiin. Solut hämmentyvät ja yrittävät epätoivoisesti etsiä liian ovelaa virusta.

3. Kohtaus: Valkosolujen hyökkäys ja lopputaistelu

Kehoon on nyt julistettu hätätila. Tulehdus on päässyt leviämään ja jäljelle jääneet terveet solut ovat ainoa mahdollisuus parantumiseen ja viruksen kukistamiseen. Valkosolut lähtevät yhdessä punasolujen kanssa hyökkäämään kohti voimakasta virusta. Kohdattuaan vihollisensa soluille ei jää enää muuta vaihtoehtoa kuin taistella vastaan, mutta virus on käynyt liian aggressiiviseksi. Lopulta se onnistuu levittämään taudin kaikkialle tuhoten loputkin terveet solut. Alkaa viruksen voitontanssi. Tulehdus on saatu levitettyä ja sairaus vei lopulta kaiken. Kuka onkaan seuraava uhri?

KUVAT 13 JA 14. Lähtölaukaus 2019 - festivaalin näytöspäivä Sotku-teatterilla (Laitinen 2019-3-2).

5 PALAUTE

Lähtölaukaus- festivaalin käytäntönä on ollut jättää lämpiöön paperiarkkeja, joihin katsojat saavat halutessaan kirjoittaa palautetta koreografeille. Sain kaiken kaikkiaan kaksi palautelappua katsojilta, joista olen kiitollinen. Näissä teosta oli kuvattu samaan aikaan hauskaksi ja pelottavaksi sekä erilaiseksi. Tämä oli lyhyesti ja ytimekkäästi se, mitä tavoittelinkin, vaikka minua jäi mietityttämään palautteen vähyys. *SNEEEZE!* oli koko Lähtölaukaus-viikon viimeinen esitys ja ajoittain mietin, jäikö se hieman väsyneesti festivaalin päätöksen jalkoihin. Toisaalta myös epäilin herättikö teos katsojissa yhtään ajatuksia tai tunteita. Jälkeenpäin olen saanut katsojilta paljon suullista palautetta, jotka ovat olleet kovin yhtäläisiä kahden kirjallisen kanssa.

Tanssijoiden kanssa käytävä yhteinen prosessin purkutunti jäi kokonaan pois. Palautekeskustelu jäi esityksen jälkeiseen adrenaliiniryöppyyn, ja yleisten tunnelmien jakamisen ja lomatoivotusten jälkeen kaikki lähtivät kiireessä takaisin omille teilleen. Pitkän ja intensiivisen ajanjakson jälkeen palautteet ja purkutunnit kieltämättä unohtuivat hetkeksi kokonaan, sillä halusin vain levätä. Myöhemmin energian palauduttua ja saatuaani perspektiiviä koko prosessiin olen hieman harmitellut purkutunnin puuttumista, eikä sellaisen järjestämiselle niin myöhäisessä vaiheessa ollut paljolti mahdollisuuksia enää järjestää. Tiedän seuraavissa projekteissa varata yhteiselle keskustelulle aikaa jo ennakkoon tai mahdollisten aikatauluongelmien edessä tehdä työryhmälle kirjallisesti palautettavan kyselyn.

6 POHDINTA

SNEEEZE! päätyi olemaan sekä henkilökohtaisen taiteilijuuden että tanssin rajojen kokeilukoettelemus. Teos sai minut paljolti vapautumaan lajikohtaisten rajojen pelosta ja uskon vastaavaisuudessa uskaltavani laajentaa taidetanssin ja lavaperformanssin näkemyksiäni entisestään ja tutkimaan jälleen uusia, erilaisia yhdistelmiä. Prosessin aikana huomasin pelkääväni tietyn tyylin ympärille luotavaa teosta, josta syntyisi heti ennako-odotuksia – tässä tapauksessa nykytanssin. Olin jostain syystä kasvattanut mielikuvaa tyyppillisestä nykytanssiteoksesta ja koin olevani jotain tästä poikkeavaa, minkä vuoksi epäilin prosessin loppuun saakka puhua työstäni nykytanssiteoksena. Sittemmin olen todennut räväkän tyylini ja erilaisten, vaihtelevien mielenkiinnon kohteideni yhdistelyjen olevan niitä seikkoja, jotka juuri tekevät minusta omaperäisen nykykoreografin. Tämän myötä olen hiljalleen irtautunut turhan ehdottomasta lokeroinnista ja näen nykytaiteen jälleen laajempaan käsitteeseen.

Olin melko kunnianhimoinen ryhtyessäni työstämään isoa teosta kolmen kuukauden ajassa muun työn ohella ja kahden paikkakunnan välillä. Innostukseni tarttua yhtä aikaa moneen näkökulmaan ja yksityiskohtaan laajentaa aiheen käsittelyä ja saattaa lopulta hämärtää varsinaisen pääteeman ja halutut tavoitteet. Tämän seurauksena joudun monesti jumiin työni kanssa ja sama ilmiö oli toistua tälläkin kertaa. Harjoittelutuntien määrään nähden olen tyytyväinen aikaansaamaani lopputulokseen. Ajoittaisista epäluulon hetkistä riippumatta prosessityö oli kokonaisuudessaan positiivinen kokemus ja vahvisti henkilökohtaisia tuntemuksiani viihdetäiteilijänä. Ennen prosessin aloitusta olin toiminut vuoden lastentanssin opettajana ja huomasin pelkkien oppilasnäytösten luomisen vieneen kauemmaksi omasta koreografisesta tuntumasta, mikä vaikeutti prosessia entisestään. Alkukankeuden jälkeen olin huojentunut ja onnellinen löydettyäni kehostani taas monipuolisempaa liikeilmaisua.

Vapaan, melko ennalta-arvaamattoman prosessityön ongelmaksi koitui sekä sen tavoitteellisten aatteiden että konkreettisen materiaalin vaihtelevuus. Mahdollisuuksien määrä viedä teos suuntaan tai toiseen tuntui välillä paisuvan mahdottomuuksiin ja yltiömäinen halu saada lisää elementtejä mukaan sokaisi välillä päätavoitteista. Alusta asti selkeämpi pitäytyminen vain muutamissa tietyissä näkökannoissa olisi tuonut kaivattua rauhallisuutta koko prosessiin. Otin tietoisesti haasteen tehdessäni koreografian lisäksi myös puvut ja musiikin. Opinnäytetyön jälkeen olen yhä vakuuttunut kyvystäni tuottaa tanssin lisäksi showsesitysten muitakin aspekteja, joskin tulini huomanneeksi, kuinka paljon aikaa, rahaa ja energiaa kokonaisuuden tuottamiseen saa kulumaan. Pidemmällä aikavälillä toisenlaisissa puitteissa vastaavan kokoisesta esityksestä saisi varmasti eheämmän ja hiotumman.

Yksi tavoitteistani oli oman liikkeellisen tyylin tutkiminen selkeästi koreografiodussa teoksessa. Alkuperäisen suunnitelmani mukaan olisin myös halunnut ryhmään vähintään kymmenen tanssijaa, joskin pukuihin käytettävä raha, koreografiointi ja aikatauluttaminen olisivat kaikki vaikeutuneet entisestään. Täten olen tyytyväinen lopulliseen ryhmän kokoon, sillä prosessi pysyi vielä hallinnassa.

Kiireellisen aikataulun hyvä puoli oli, etten voinut jäädä liiaksi epäröimään teostani. Vastuu työn etenemisestä joka harjoituskerralla opetti luottamaan materiaaliini, joskin prosessin viimeisissä vaiheissa ajan ja energian loppuminen alkoi syödä toivomaani loppuun asti hiottua kokonaisuutta. Päädyin tekemään muutamia hätäratkaisuja, joita katselin sormieni läpi esityspäivänä katsomossa. Vaikka viruksen rooli oli tiedossa ensimmäisenä, itse solistinen osuus kokonaisuudessa jäi lopulta kaikista vähiten harjoitelluksi.

Myös teoksen monissa muissa konkreettisissa puitteissa näin hiomisvaraa. Lopputulos viruksen leviämisestä ei toiminut niin selkeästi kuin olisin ajatellut, sillä maalin etenemistä ei nähnyt kunnolla katsomosta. Musiikkivalintani mietityttivät minua esityksessä, sillä koin teoksen olevan ajoittain rauhaton vääristä syistä niin, ettei aistien yltäkylläisyysajatus toteutunut täysin toivomallani tavalla. Voimakas basso alkoi kyllästyttää ja jotkin äänet kuulostivat paremmilta työvaiheessa kuulokkeista kuunnellen kuin avarassa esitystilassa. Myöskään alun perin haluamiani strobovaloja ei loppujen lopuksi otettu teokseen ollenkaan, sillä vielä valoharjoituksissa totesimme niiden olevan tarpeettomia. Kuitenkin jo varsinaisessa esityksessä jäin kaipaamaan loppukohtaukseen voimakkaampaa valoefektiä tukemaan teatraalisuutta.

Perinteisten metodien kohdatessa uusia tyylejä ja tekniikoita voi jatkuvasti luoda uutta ja kehittyä. Klassinen tausta on luonut vahvan pohjan ja mahdollistanut tekemään monipuolisia tanssin alan töitä, ja toivon voivani tehdä omia koreografisia töitä jatkossakin. Oman liikemateriaalin luomispelon kynnyksen ylitettyäni prosessin aikana tulin ymmärtäneeksi vastahakoisuuteni perimmäisen lähtökohdan. Kun pitäytyy epämääräisyydessä, suojelee itseään arvioinnin vaaralta joskin samaan aikaan kehittymisen mahdollisuudelta. Samasta syystä baletin tekniikan kehittyminen jäi murrosikäisenä puolitiehen, sillä uskallus ja haluttomuus kohdata kehittämistä vaativia osa-alueitani jätti oppimiskokemuksetkin ja todellisen potentiaalini pimentoon.

Epävarmuuden hetkellä esimerkiksi puhuja alkaa helposti kiirehtiä sanoissaan ja mumista, samoin koreografinen minäni alkaa pyöriä ja säntäillä vähän joka suuntaan, jotta tarkkaa kuvaa ja mielipidettä ei pysty muodostamaan. Nykyisen mielikuvani mukaan innostuksesta ja luomisen tarpeesta huolimatta ajoittainen epävarmuus ja oman työnsä kyseenalaistaminen ei olekaan niin harvinainen tunne tanssitaiteilijoiden keskuudessa kuin olen luullut. Tämä on tiputtanut ylimääräisiä paineita harteiltani ja kykenen nykyään helpommin tarkastelemaan teoksiani sellaisenaan ulkopuolisen silmin ilman henkilökohtaisen loukkaantumisen vaaraa. Oman teoksensa esittämisessä on silti aina jotain varsin paljasta, jännittävää ja intiimiä – oli kyse sitten massiivisista viihdespekteakkeista ja suurten lavasteiden valtaamista baleteista tai pelkistetyistä, ylimääräisistä koriste-elementeistä riisutuissa nykytanssiteoksissa.

LÄHTEET

BBC 7.5.2019. What does it mean to be camp? <http://www.bbc.com/culture/story/20190503-what-does-it-mean-to-be-camp> Viitattu: 20.10.2019.

BURKE, Ryan. Club kid -kuvat. WE THE PVBLIC 18.1.2016. <http://www.wethepvblic.com/youve-never-seen-an-artsy-transformation-until-you-see-this-club-kid/#.XbCOjPZuLIX> Viitattu: 9.10.2018.

DAZED 13.9.2019. Club Kid Walt Cassidy on his epic visual love letter to 90s NYC nightlife. <https://www.dazeddigital.com/art-photography/article/45970/1/club-kid-walt-cassidy-on-his-epic-visual-love-letter-to-90s-nyc-nightlife> Viitattu: 9.10.2019.

JYRKKÄ, Hannele. Tanssintekijät - 35 näkökulmaa koreografin työhön. Jyväskylä 2005. Gummerus Kirjapaino Oy.

SEDERHOLM, Helena. Tämäkö taidetta? Porvoo 2000. WSOY.

Shutterstock. Puna -ja valkosolukuva. Tieteen kuvalehti 6.2.2013. <https://tieku.fi/ihminen/elimisto/miten-immuunijarjestelma-toimii> Viitattu 9.10.2018.

Shutterstock. Viruskuva. https://www.shutterstock.com/fi/image-illustration/virus-bacteria-large-collection-detailed-medical-600328697?src=5Vjs2gSx9zKtihwG_c4RUA-1-1 Viitattu: 24.10.2019.

VAUGHN, Sascha. Les Ballets Trockadero de Monte Carlo -kuva. SeattleMet 17.5.2013. <https://www.seattlemet.com/articles/2013/5/17/men-in-tights-les-ballets-trockadero-mocks-the-classics-may-2013> Viitattu: 20.10.2019.